

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

V Bruseli 6.11.2007
KOM(2007) 649 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Zintenzívnenie boja proti terorizmu

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Zintenzívnenie boja proti terorizmu

I. Hrozba

Dnešný terorizmus má medzinárodný charakter. Zatiaľ čo sa na celom svete a v EÚ dosiahol významný pokrok v súvislosti s bojom proti teroristickým hrozbám, medzinárodný terorizmus predstavuje celosvetovú hrozbu aj naďalej. V celosvetovom úsilí bojovať proti terorizmu stále dochádza k prispôsobovaniu sa teroristických štruktúr. Teroristické skupiny môžu byť rozptýlené v rôznych krajinách a ich činnosť presahuje zvyčajné hranice štátov, pričom so zlým úmyslom zneužívajú veľký potenciál komunikačných technológií, akými sú napríklad internet a mobilné telefóny. Teroristi bežne využívajú internet na propagandu, výcvik, indoktrináciu, nábor členov a na získavanie finančných prostriedkov. Určité teroristické organizácie využívajú internet aj na plánovanie operácií a na prihlásenie sa k útoku.

Pre Európsku úniu a jej členské štáty je táto hrozba veľkou výzvou. Europol a Eurojust môžu a mali by zohrávať úlohu pri riešení tejto hrozby, spolupráca medzi členskými štátmi a ich vnútroštátnymi službami je ale veľmi dôležitá. V uplynulých rokoch sa táto spolupráca v dôsledku spoločnej hrozby značne zlepšila.

Teroristi môžu zasiahnuť kedykoľvek, kdekoľvek a s akýmikoľvek prostriedkami, len aby dosiahli plánovaný účinok. V súčasnosti existujú chemické, biologické, rádiologické a jadrové zbrane. S výnimkou jadrového materiálu sú tieto zbrane pomerne lacné, pričom tradičné vojenské zariadenia sú v boji proti nim z veľkej časti neúčinné.

Musíme byť pripravení. Správanie obyvateľov našich miest postihnutých teroristickými útokmi v nedávnych rokoch nám všetkým ide príkladom. Nenechajú sa zastrašiť a aj naďalej využívajú a presadzujú svoje základné práva, na ktorých je založená naša spoločnosť, hoci vedia, že radikálne skupiny môžu plánovať útok. Musíme nájsť rovnováhu medzi uvedomovaním si tohto rizika, prijímaním vhodných a úmerných opatrení, aby bolo možné zabrániť jeho realizácii, a medzi snahou nedopustiť, aby toto riziko ovládlo náš každodenný život. Narušenie fungovania spoločnosti predstavuje hlavný cieľ teroristov.

II. Súvislosti akcie EÚ: kľúčové opatrenia

Európska únia pomáha členským štátom čeliť celosvetovej hrozbe. Úspešná ochrana našich občanov je možná len spoločným konaním s cieľom riešiť tieto spoločné obavy. Pocit bezpečia by sme nemali očakávať, pokiaľ na seba neprevezmeme určitú zodpovednosť za jeho zaistenie.

Európa preto vytvorila prostredie bezpečia, pričom môže, a mala by, zvýšiť svoje úsilie. Naše hodnoty a náš spôsob života nemôžeme považovať za samozrejmosť, sú veľmi krehké a treba ich neustále chrániť. V boji proti terorizmu musíme plne rešpektovať základné práva. Teroristi naše základné práva ohrozujú. Komisia je plne odhodlaná chrániť a presadzovať základné práva. V ich rámci by sme mali rozvíjať nevyhnutné a zákonné bezpečnostné opatrenia.

V boji proti terorizmu sa musí zjednotiť celá EÚ. Naša činnosť musí vychádzať zo zásady solidarity. Terorizmus predstavuje hrozbu pre nás všetkých – pre našu bezpečnosť, spôsob života a ideály. Potrebujeme spoločnú odpoveď na túto výzvu.

Teroristické hrozby by sa väčšinou mali riešiť na vnútroštátnej úrovni, aj keď sme si vedomí toho, že súčasná hrozba má prevažne medzinárodný charakter. Tieto snahy dopĺňa činnosť na úrovni EÚ, ktorá je založená na predchádzaní, ochrane, trestnom stíhaní a reakcii v prípade teroristického útoku. Tieto štyri prvky predstavujú základ stratégie EÚ pre boj proti terorizmu, ktorá bola prijatá v roku 2001 a naposledy aktualizovaná v decembri 2005. Akčný plán implementácie na základe stratégie bol naposledy aktualizovaný na jar roku 2007.

Keďže terorizmus predstavuje celosvetový jav, EÚ takisto úzko spolupracuje s partnerskými krajinami a medzinárodnými organizáciami, pokiaľ ide o právne predpisy týkajúce sa boja proti terorizmu a spoluprácu súdnych orgánov a orgánov činných v trestnom konaní. Boj proti terorizmu a jeho rôzne aspekty sú stálym bodom programu na stretnutiach ministrov spravodlivosti a vnútorných záležitostí s ich strategickými partnermi, ako aj na iných fórach, akými sú napríklad OSN alebo G8. Výsledkom tejto spolupráce bolo hlavne uzavretie dohôd s USA a Kanadou týkajúcich sa poskytovania osobných záznamov o cestujúcich s cieľom ľahšie odhaliť možnosť ohrozenia bezpečnosti zo strany teroristov, pričom sa zabezpečí ochrana osobných údajov. EÚ je celosvetovo hlavným poskytovateľom technickej pomoci tretím krajinám pri implementácii rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1373 (2001).

V stratégii EÚ pre boj proti terorizmu je definovaný spôsob, akým môže EÚ podporiť boj proti terorizmu. Hlavné opatrenia uvedené v stratégii zahŕňajú:

- zastavenie násilnej radikalizácie,
- ochranu našej kritickej infraštruktúry,
- zdokonalenie výmeny informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi a v prípade potreby zlepšenie spolupráce medzi všetkými zainteresovanými stranami,
- reakcie na nekonvenčné hrozby,
- zlepšovanie odhaľovania hrozieb,
- zabránenie prístupu teroristov k finančným zdrojom,
- podporu obetí,
- výskum a technologický rozvoj.

V júni 2006 Komisia navrhla rámec hodnotenia politík v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti¹. Hodnotenie politík v oblasti boja proti terorizmu je významné najmä vzhľadom na možnosť posudzovania zmenených hrozieb a vzhľadom na vplyv politiky na základné práva a fungovanie trhov. Komisia bude nepretržite hodnotiť politiky prijaté v oblasti boja proti terorizmu a opatrenia predložené v prijatom balíku.

¹ Oznámenie o hodnotení politík EÚ v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti [KOM(2006) 332] z 28. júna 2006.

1. NÁSILNÁ RADIKALIZÁCIA

Pochopenie motívov teroristickej činnosti predstavuje hlavnú časť jej predchádzania. Komisia v súčasnosti rozvíja politiku týkajúcu sa určovania a riešenia faktorov, ktoré prispievajú k násilnej radikalizácii². Výskum tejto komplexnej oblasti má veľký význam a Komisia financuje vypracovanie štúdií, organizovanie konferencií a realizáciu projektov, aby sa podelila o skúsenosti a lepšie pochopila danú otázku. Napríklad tento rok boli objednané štúdie o faktoroch spôsobujúcich násilnú radikalizáciu, o radikálnych ideológiách a o metódach náboru, ktoré sa využívajú na získanie podpory terorizmu. Všetky tieto aktivity sa uskutočňujú v rámci osobitnej stratégie EÚ proti radikalizácii a akčného plánu. V stratégii sa uvádza, že „Komisia poskytne svoju podporu účinným usmerňovaním svojich politík okrem iného aj prostredníctvom investícií do výskumu, organizovaním konferencií, podporou vzdelávania a medzikultúrneho zapojenia a monitorovaním na úrovni celej EÚ“.

2. OCHRANA KRITICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Ochrana našej kritickej infraštruktúry, ktorú tvoria naše cesty, železnice, mosty, informačná a komunikačná infraštruktúra a elektrárne, je nevyhnutná. Takéto časti infraštruktúry sú vo veľkej miere vzájomne závislé, v rámci EÚ ako aj na celom svete: úroveň bezpečnosti každého štátu závisí od bezpečnosti ostatných.

Pridanú hodnotu EÚ v tejto oblasti predstavuje stanovenie minimálnych bezpečnostných noriem a odstránenie slabých článkov a zraniteľných miest v čo najväčšej možnej miere³. Opatrenia na úrovni EÚ pomáhajú členským štátom, pričom sa rešpektuje zásady subsidiarity. Zvládnuť opatrenia na ochranu kritickej infraštruktúry v rámci vnútroštátnych hraníc je v podstate zodpovednosťou každého členského štátu.

Rada v súčasnosti rokuje o návrhu všeobecného rámca politiky týkajúceho sa ochrany kritickej infraštruktúry a Komisia dúfa, že výsledky budú dosiahnuté už v krátkom čase. To by nám malo umožniť zamerať sa na tie zariadenia a sektory, ktoré si vyžadujú väčšiu pozornosť.

3. BEZPEČNOSŤ MESTSKEJ DOPRAVY

V reakcii na výzvu hláv štátov a vlád EÚ⁴ uskutočnila Komisia hodnotenie, akým spôsobom môže Európske spoločenstvo čo najlepšie prispieť k ochrane európskej mestskej dopravy⁵ pred teroristickými útokmi.

Veľkú výzvu predstavuje zdokonalenie bezpečnosti systémov mestskej dopravy pri súčasnom udržaní poskytovania uspokojivých a neobmedzených služieb. Až na pár výnimiek sa pri výbere alebo pri výstavbe zariadení a infraštruktúry pôvodne nezohľadňovala potreba

² Pozri napríklad oznámenie KOM(2005) 313 zo septembra 2005.

³ Komisia 12. decembra 2006 prijala oznámenie o Európskom programe na ochranu kritickej infraštruktúry (EPOKI) KOM(2006) 786 v konečnom znení a návrh smernice o identifikácii a označení európskej kritickej infraštruktúry a zhodnotení potreby zlepšiť jej ochranu KOM(2006) 787 v konečnom znení.

⁴ Rada Európskej únie – Vyhlásenie o boji proti terorizmu z 29. marca 2004 (dokument 07906/04).

⁵ Definuje sa ako hromadná pozemná doprava cestujúcich, ktorú zabezpečujú autobusy, pozemné a podzemné vlaky a električky („ľahké železnice“).

bezpečnosti. S cieľom zvýšiť úroveň bezpečnosti systémov európskej mestskej dopravy je na európskej úrovni potrebné zabezpečiť úzku spoluprácu medzi členskými štátmi a všetkými dotknutými vnútroštátnymi orgánmi a prevádzkovateľmi. Aby bolo možné uľahčiť túto spoluprácu, Komisia vytvorí osobitnú pracovnú skupinu odborníkov na bezpečnosť mestskej dopravy, ktorá bude úzko spolupracovať s ostatnými osobitnými pracovnými skupinami zriadenými podľa všeobecného rámca politiky týkajúceho sa ochrany kritickej infraštruktúry. Súvislosti tohto konkrétneho opatrenia je možné nájsť v prílohe k tomuto oznámeniu.

4. VÝMENA INFORMÁCIÍ

Výmena informácií v súlade so základnými právami vrátane ochrany údajov je nevyhnutná. Dôkazom toho je návrh týkajúci sa výmeny osobných záznamov o cestujúcich, ktorý je súčasťou tohto balíka. Komisia urobila v tejto oblasti mnoho. Poskytovatelia telekomunikačných a internetových služieb musia v súčasnosti uchovávať svoje údaje v súlade so smernicou o uchovávaní údajov. Prvý krok v súvislosti so zásadou dostupnosti sa dosiahol prostredníctvom Prümskej zmluvy: k databázam všetkých členských štátov obsahujúcim odtlačky prstov, údaje o DNA a registračné údaje o vozidlách budú mať čoskoro prístup ostatné členské štáty.

Komisia plánuje vynaložiť finančné prostriedky na aktivity, cieľom ktorých je zabezpečenie fungovania alebo zdokonalenia fungovania tohto systému. Na základe dohody budú mať orgány činné v trestnom konaní prístup k vízovému informačnému systému (VIS), až sa spustí jeho prevádzka. Prístup k VIS umožní policajným orgánom a iným orgánom činným v trestnom konaní, ako aj Europolu, vyhľadávať údaje uvedené vo vízovom informačnom systéme. Bude obsahovať údaje týkajúce sa až 70 miliónov ľudí, pokiaľ ide o turistické alebo tranzitné víza v rámci schengenského priestoru. Súčasťou týchto údajov bude fotografia a odtlačky desiatich prstov žiadateľa. VIS sa stane celosvetovo najväčším systémom obsahujúcim odtlačky desiatich prstov.

Celý tento vývoj je potrebné posilniť prostredníctvom silného rámca ochrany údajov. V tejto súvislosti sa očakáva, že Rada do konca tohto roku úspešne uzavrie svoje rokovania o návrhu rámcového rozhodnutia Komisie.

5. CHEMICKÉ, BIOLOGICKÉ, RÁDIOLOGICKÉ A JADROVÉ („CBRJ“) ZBRANE

Aj keď sú výbušniny najčastejšie využívanými zbraňami teroristov, je nevyhnutné, aby sme im zamedzili prístup aj k CBRJ zbraňam. Niektoré z nich majú schopnosť nakaziť tisíce ľudí, kontaminovať pôdu, budovy a dopravnú infraštruktúru, narušiť fungovanie poľnohospodárstva, infikovať zvieracie populácie a narušiť potravinový reťazec. V júli 2007 bola prijatá zelená kniha o biopripravenosti.

S cieľom vytvoriť príručku najlepších postupov v súvislosti s pripravenosťou a reakciou sa v súčasnosti konajú workshopy s odborníkmi, ktoré sa týkajú oblasti presadzovania práva, zdravia a vedy. Cieľom je skontaktovať navzájom orgány pôsobiace v rôznych oblastiach, akými sú: colná, policajná a vojenská oblasť, biopriemysel, zdravotnícke obce, akademické inštitúcie a ústavy pôsobiace v oblasti biologického výskumu. Komisia takisto zhromažďuje odborné znalosti z rádiologickej a jadrovej oblasti. Strach z tzv. špinavých bômb a jadrových zbraní stále znepokojuje našu spoločnosť, ako aj tých, ktorí sú zodpovední za jej ochranu. Teroristi a iní zločinci už preukázali, že na tom majú očividný záujem. Súčasné vzájomne

prepojené hospodárstva a spoločnosti nielen poskytujú základ celosvetového vývoja a spolupráce, ale aj uľahčujú nezákonné obchodovanie s rádioaktívnym a jadrovým materiálom. Komisia začiatkom roku 2009 plánuje predložiť balík politických návrhov týkajúcich sa CRBJ.

6. TECHNOLÓGIE ODHAĽOVANIA HROZIEB

Spôľahlivé, otestované, prístupné, cenovo dostupné a navzájom uznávané technológie odhaľovania hrozieb sú neodmysliteľnou súčasťou boja proti terorizmu. Nové technológie by nemali byť len doménou teroristov. Nástroje na odhaľovanie hrozieb zohrávajú významnú úlohu v činnosti bezpečnostných orgánov. Komisia uľahčuje veľmi dôležitú spoluprácu so súkromným sektorom. V roku 2006 bola uverejnená zelená kniha o technológiách odhaľovania hrozieb a odpovede na ňu sa momentálne spracúvajú. Otázky spojené s odhaľovaním hrozieb predstavujú prioritu aj v akčnom pláne EÚ o výbušninách, ktorý bol prijatý ako súčasť tohto balíka opatrení.

7. ZABRÁNENIE PRÍSTUPU TERORISTOV K FINANČNÝM ZDROJOM

Snahy o zabránenie prístupu teroristov k finančným zdrojom sa musia posilniť. Doteraz sa uplatňovali právne predpisy ES, ale čoraz viac sa zvyšuje potreba prijímať širšie nelegislatívne opatrenia, akými sú napríklad opatrenia na zaistenie transparentnosti, s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty EÚ mali k dispozícii nástroje na boj proti financovaniu teroristov. Komisia aj naďalej spolupracuje s členskými štátmi s cieľom zdokonaľiť metódy pri zmrazovaní a zabavovaní majetku a príjmov teroristov pochádzajúcich z trestnej činnosti, ako aj stanoviť spoločné minimálne normy na školenie finančných vyšetrovateľov, a zároveň presadzuje účinnú spoluprácu medzi finančnými spravodajskými jednotkami na úrovni EÚ.

8. OBETE TERORIZMU

Komisia sa zaviazala podporovať solidaritu a poskytovať pomoc obetiam terorizmu.

Poskytuje finančnú pomoc⁶ organizáciám, ktoré reprezentujú záujmy obetí. Financuje inovačné a cezhraničné projekty s cieľom pomôcť obetiam vrátiť sa k spôsobu života pred teroristickým útokom v čo najväčšej možnej miere.

9. VÝSKUM A TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ

Komisia v roku 2004 spustila v oblasti výskumu bezpečnosti „prípravnú činnosť na výskum bezpečnosti“ (PASR - Preparatory Action for Security Research) s trojročným trvaním. S tromi ročnými rozpočtami vo výške 15 miliónov EUR predstavovala prípravná činnosť prvý krok k vytvoreniu novej bezpečnostnej tematickej oblasti v siedmom rámcovom programe na výskum a rozvoj (7. RP).

⁶ Rozhodnutie Rady z 12. februára 2007, ktorým sa ustanovuje na obdobie rokov 2007 až 2013 ako súčasť všeobecného programu o základných právach a spravodlivosti osobitný program Trestná justícia.

V rámci PASR sa finančne podporilo 39 projektov⁷. Vďaka úspešnosti PASR sa v siedmom rámcovom programe (7. RP, 2007 – 2013) zvýšil rozpočet použitý na výskum bezpečnosti na 1,4 miliardy EUR a zahŕňal také tematické oblasti, akými sú hľadanie výbušnín, ochrana pred teroristickými útokmi, pri ktorých sa využívajú CBRJ zbrane, zvládanie kríz a ochrana kritickej infraštruktúry.

Súčasne bolo vytvorené Európske fórum pre výskum bezpečnosti a inovácie⁸. Toto fórum bude vychádzať z predchádzajúcej činnosti skupiny osobností⁹ a z činnosti Európskej poradnej rady pre výskum bezpečnosti¹⁰.

Cieľom Európskeho fóra pre výskum bezpečnosti a inovácie je podporovať tvorbu politiky občianskej bezpečnosti spolu s príslušnou technologickou a znalostnou základňou prostredníctvom vytvorenia strednodobého a dlhodobého spoločného programu výskumu bezpečnosti, do ktorého sa zapoja všetky európske zainteresované strany, a to na strane ponuky aj na strane dopytu. Tento program by mal obsahovať plán výskumu vychádzajúci z budúcich potrieb konečných užívateľov z verejného a súkromného sektora a z najmodernejších bezpečnostných technológií.

Spoločný program výskumu bezpečnosti sa v ďalších rokoch využije ako referenčný dokument pri plánovaní výskumu bezpečnosti na vnútroštátnej a regionálnej úrovni, ako aj na úrovni priemyslu, pričom sa zohľadní výskum realizovaný na európskej úrovni, tak ako sa rozhodlo v 7. RP pre výskum a rozvoj. Komisia zabezpečí, aby sa prepojili rôzne činnosti súvisiace s bojom proti terorizmu, ako aj príslušné pracovné skupiny európskeho fóra.

III. Nový balík návrhov: zintenzívnenie boja proti terorizmu

Rôzne prvky balíka predstavujú reakciu na podnety prednesené na zasadnutiach Európskej rady alebo Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci, vyzývajúce Komisiu, aby konala. Navrhované opatrenia sú výsledkom dôkladnej prípravy, ktorá zahŕňala rozsiahle konzultácie so zainteresovanými stranami vrátane predstaviteľov členských štátov, mimovládnych organizácií a iných orgánov vo verejnom a súkromnom sektore. Nedávne zmarené útoky

⁷ Opis 39 výskumných projektov v rámci PASR vrátane ich konečných a predbežných výsledkov je možné nájsť na adrese: http://ec.europa.eu/enterprise/security/articles/article_2007-02-23_en.htm

⁸ Komisia oznámila jeho vytvorenie vo svojom oznámení o dialógu medzi verejným a súkromným sektorom v oblasti európskeho výskumu bezpečnosti a inovácií (KOM(2007) 511 v konečnom znení) z 11.9.2007.

⁹ Skupina osobností bola založená v roku 2003. Vo svojej konečnej správe (Výskum pre bezpečnú Európu: Správa skupiny osobností v oblasti výskumu bezpečnosti, 15. marca 2004, http://ec.europa.eu/enterprise/security/doc/gop_en.pdf) odporúča vytvorenie tematickej oblasti týkajúcej sa výskumu bezpečnosti v 7. RP s minimálnym prahom 1 miliardy EUR ročne, ako aj vytvorenie „Európskej poradnej rady pre výskum bezpečnosti“.

¹⁰ Európska poradná rada pre výskum bezpečnosti bola zriadená rozhodnutím Komisie 2005/516/ES z 22. apríla 2005 a svoju konečnú správu uverejnila 22. septembra 2006. Odporúča sa v nej realizácia výskumu, ktorý bude orientovaný na príslušné úlohy a ktorý bude spájať viaceré disciplíny. Pri definovaní a realizácii projektov by mal spájať konečných užívateľov s dodávateľmi. V správe sa určilo niekoľko oblastí vrátane bezpečnosti infraštruktúry na podporu inovácií a na zlepšenie využívania výskumu v prípade výrobkov a služieb, ktoré sú predmetom verejného obstarávania. Nakoniec sa v správe poradnej rady navrhuje „vytvoriť Európsku bezpečnostnú radu (neskôr vytvorené Európske fórum pre výskum bezpečnosti a inovácie) s cieľom posilniť dialóg a spoločnú predstavu o potrebách európskej bezpečnosti. Rada by mala nebyrokratickým spôsobom spájať vysokopostavených predstaviteľov verejného a súkromného sektora, aby spoločne vypracovali strategický program bezpečnosti a pôsobili ako prípadný referenčný orgán pre implementáciu existujúcich programov a iniciatív“.

v Nemecku, Dánsku a Rakúsku nám všetkým pripomínajú, že hrozba teroristických útokov je stále živá a že je potrebné prijímať ďalšie opatrenia. Okrem implementácie stratégie EÚ pre boj proti terorizmu plánované opatrenia prispievajú aj k implementácii všeobecnej stratégie OSN pre celosvetový boj proti terorizmu, ktorú prijalo Valné zhromaždenie v septembri 2006.

Cieľom tohto balíka venovaného otázke bezpečnosti je zvýšiť bezpečnosť v Európe a čeliť teroristickej hrozbe, a to:

- **Vyvedením dôsledkov pre ľudí, ktorí podporujú terorizmus.** Šírenie teroristickej propagandy, výcvik teroristov, financovanie teroristických aktivít, výmena informácií o výrobe bômb a výbušnín a verejné výzvy na spáchanie teroristického trestného činu by sa mali považovať za trestné činy a mali by podliehať príslušným trestným sankciám v rámci Európskej únie. Prostredníctvom návrhu zmeneného a doplneného rámcového rozhodnutia z roku 2002 sa zabezpečí, aby všetky členské štáty definovali tieto aktivity ako trestné činy a aby na ich páchatel'ov uplatňovali trestné sankcie vrátane trestu odňatia slobody. Európsky zatýkací rozkaz a príkaz na získanie dôkazov sa na tento účel budú musieť využívať v plnej miere.
- **Prostredníctvom praktických opatrení na zastavenie používania výbušnín.** Uskutoční sa mnoho rôznych opatrení, cieľom ktorých bude sťažiť prístup teroristov k výbušnínám alebo ich zložkám, ako aj posilniť nástroje, ktoré majú k dispozícii orgány činné v trestnom konaní s cieľom zabrániť teroristickým útokom, pri ktorých sa využívajú výbušniny, či už kúpené alebo vyrobené. Tieto opatrenia zahŕňajú mechanizmus včasného varovania v súvislosti so stratenými a ukradnutými výbušnínami a podozrivými transakciami, sieť odborníkov na zneškodňovanie a deaktiváciu bômb a preverovanie zamestnancov v oblasti výroby výbušnín. Spolupráca verejného a súkromného sektora je nevyhnutná.
- **Zriadením Európskeho systému na výmenu osobných záznamov o cestujúcich (PNR - Passenger Name Records).** Členské štáty musia tieto záznamy zhromažďovať, spracovávať a v prípade potreby si ich vymieňať s ostatnými. PNR boli z väčšej časti predmetom rokovania mimo EÚ, a to najmä s USA. Európska únia predstavuje prinajmenšom taký potenciálny cieľ ako USA. Osobné záznamy o cestujúcich sú veľmi dôležité, pretože minulé skúsenosti ukázali, že v určitej fáze je súčasťou mnohých plánov teroristických útokov cesta medzi EÚ a treťou krajinou.
- Komisia takisto prijme svoju **správu o implementácii súčasného rámcového rozhodnutia o terorizme.** Členské štáty musia konať ráznejšie, aby transponovali režim prijatý v roku 2002 do svojho právneho poriadku s cieľom posilňovať činnosť svojich policajných zložiek, prokurátorov a sudcov.

Záver:

Na úrovni EÚ musíme aj naďalej pokračovať v našom boji proti hrozbe teroristických útokov a zároveň náležite rozvíjať vonkajší rozmer tejto politiky. Nemáme na výber a musíme tak konať z dôvodu medzinárodného a cezhraničného charakteru teroristickej hrozby a z dôvodu spoločných záujmov v celej EÚ, ktoré sú výsledkom jej úspešného rozvoja. Pridanú hodnotu EÚ v tomto prípade predstavuje podpora členských štátov a riešenie cezhraničných otázok. Sú to v podstate členské štáty, ktoré sú zodpovedné za ochranu svojich občanov. Bezpečnosť

politika musí byť zameraná na ochranu občanov EÚ a pri jej realizácii sa musia rešpektovať základné práva. Terorizmus predstavuje mnohotvárnú a komplexnú výzvu. Aktivity na úrovni EÚ sú preto zamerané na všetky aspekty tejto výzvy – predchádzanie, ochranu, trestné stíhanie a reakciu v prípade teroristického útoku. Súčasný balík je dôkazom toho, že Európska komisia je odhodlaná pokračovať v riešení týchto otázok, a zároveň je tento balík aj ďalším oporným bodom s cieľom posilniť našu obranyschopnosť voči teroristickým útokom.

PRÍLOHA: Riešenie otázky bezpečnosti mestskej dopravy

Mestská doprava predstavuje komplexnú oblasť, ktorá zahŕňa mnohých poskytovateľov dopravných služieb, odvetvia miestnych služieb a milióny každodenných cestujúcich. S mnohými zastávkami a prestupnými miestami je ľahko prístupná. V zmysle bezpečnosti neexistuje vo všeobecnosti žiadna kontrola cestujúcich a kontrola prístupu existuje len v malej miere. Okrem toho existujú veľké rozdiely, pokiaľ ide o posudzovanie hrozieb a zraniteľnosť rôznych dopravných prostriedkov. Z dôvodu tejto komplexnosti nie je vhodné zaujať univerzálny prístup k otázke bezpečnosti.

V súčasnosti zabezpečujú bezpečnosť mestskej dopravy prevádzkovatelia dopravných služieb a miestne a vnútroštátne orgány. Zatiaľ čo sa v oblasti leteckej a námornej dopravy a v oblasti medzinárodnej dopravy tovarov uplatňujú európske opatrenia, v mestskej doprave neexistujú porovnateľné opatrenia. Okrem toho zatiaľ čo opatrenia v oblasti leteckej a námornej dopravy vychádzajú z pravidiel stanovených medzinárodnými organizáciami, v prípade mestskej dopravy cestujúcich neexistujú žiadne medzinárodné organizácie ani pravidlá.

Ako sa uvádza v bode 3 tohto oznámenia, Komisia vytvorí osobitnú pracovnú skupinu odborníkov na bezpečnosť mestskej dopravy s cieľom riešiť tieto otázky. Umožní sa tak výmena najlepších postupov a nadobudnutých skúseností – pozitívnych aj negatívnych – v štyroch kľúčových oblastiach, ktorými sú: *organizačné opatrenia, dohľad a metódy odhaľovania, odolnejšie zariadenia a mechanizmy a riadenie výnimočných stavov*. Z dlhodobého hľadiska by to v rámci spoločnej dohody mohlo viesť k stanoveniu bezpečnostných kritérií a noriem, pričom by orgány a prevádzkovatelia mohli vykonávať vlastné hodnotenia a rozvíjať bezpečnostné plány.

Komisia vyzýva všetky členské štáty, aby určili poverenú osobu z vnútroštátneho koordinačného strediska, ktorej úlohou bude uľahčovať činnosť pracovnej skupiny odborníkov na bezpečnosť mestskej dopravy, zabezpečovať cieľovú transparentnosť a koherenciu vnútroštátnych príspevkov, ako aj monitorovať dosiahnutý pokrok. Poverená osoba by mala byť predstaviteľom/-kou príslušného orgánu členského štátu pôsobiaceho v oblasti bezpečnosti dopravy.

Podporuje sa úsilie členských štátov, ich orgánov, ako aj prevádzkovateľov pri zavádzaní a testovaní nových bezpečnostných koncepcií, technológií a hardvérových a softvérových riešení. Spoločenstvo môže využívať nadobudnuté skúsenosti vo väčšej miere, ak dôjde k ich spoločnému využívaniu prostredníctvom pracovnej skupiny odborníkov na bezpečnosť mestskej dopravy a prostredníctvom európskeho technologického registra alebo prostredníctvom iniciatív zameraných na školenie na pracovisku, ktoré sú výsledkom spolupráce medzi prevádzkovateľmi. Okrem toho Komisia zostaví stály zoznam prebiehajúcich výskumných a rozvojových projektov v tejto oblasti, ktoré sú financované z verejných zdrojov, pričom sa osobitný dôraz bude klásť na ľudské faktory a nové technológie. Zástupcovia budú vyzvaní, aby v prípade potreby stanovili nové potreby výskumu spojené s otázkou bezpečnosti.

V poslednom rade Komisia uskutoční potrebné kroky s cieľom zabezpečiť, aby projekty mestskej dopravy financované EÚ v prípade potreby zahŕňali príslušný bezpečnostný rozmer.